

IX. Český jazyk – sloh

(středa 3. 2. 2021)

1) Dnes si zopakujeme subjektivně zabarvený popis neboli líčení. Co o něm víme?

2) Zápis do sešitu:

Subjektivně zabarvený popis = líčení

- **umělecký popis**

- **vyjadřuje osobní (subjektivní) pocity na základě našeho vnímání, pozorování**

- **jazykové prostředky – básnické vyjadřování:**

- **metafora**

- **metonymie**

- **personifikace**

- **přirovnání**

- **básnický přívlastek (epiteton)**

- **dějová slovesa, rozmanitá podstatná a přídavná jména**

3) Rozdělte následující vyjádření do skupin:

básnické přirovnání:

epiteton:

personifikace:

metaforická vyjádření:

sněhová peřina, štíhlý jako jedle, tajemný rybník, voda kvílela, listí pršelo, jasné blankytné nebe, ohýnky petrklíčů, zasmušilé křoví, slzy rosy, hora zasténala, žíhané listy, rychlý jako blesk, měsíc se schoval, oči pomněnek, střecha se začervenala, domečky jako ptačí budky, smaragdové moře, zima kouzlí, stromy se svlékaly

4) Práce s textem:

a) rozčleňte text na odstavce

b) vyznačte a opravte neobratná vyjádření

c) vypište pěkná vyjádření

d) vytvořte osnovu

Prší

Prší a je mi tak nějak smutno. Mísí se ve mně pocity. Ten nekonečný tlukot trapných a stále se opakujících kapek mě ubíjí. Že jim to není blbý rušit lidi celý den. Marně se snažím ve spleti černých, vodou nacucaných mraků najít sluníčko. „Vylez, slunce!“ pokouším se vyvolat žlutou kouli jako nějaký šaman. Ani vyhrůžky nepomáhají, a tak se pomalu vyrovnávám s myšlenkou, že nejspíš celý den budu poslouchat to nemožné kap, kap. Zatímco na nebi se schyluje k rozhodující bitvě, zda svět ozáří zlaté paprsky, či bude nadále psí počasí, na zemi se tvoří nepřehlédnutelné kaluže. Lákají k bližšímu seznámení. Chvíli se bráníte, ale stejně jejich šarmu neodoláte. Setkáte se jen na malou chvíli. Jeden letmý dotyk a pokračujete dál za dalším seznámením. Jak je asi těm kalužím, sotva vás poznají, už saháte po jiných. Za okamžik vás omrzí. Kdo by chodil na schůzku s promočenými botami? Zkusím zavřít oči, představa krásného letního dne plného slunce mi na tváři vyvolá malý úsměv, avšak počasí má s dnem jiné plány. Stereotypní, ale potřebný déšť je sám o sobě ohromná nuda. „Kdy skončí tohle deptající uplakané představení?“ ptám se. Ale nedostává se mi odpovědi. Déšť si zas vše nechal pro sebe. V mých představách je déšť čarodějem. Kdy chce, přijde, kdy chce, odejde. Nikoho se neptá: „Můžu dneska na skok?“ Kdyby to tak bylo, odpověděl bych ano. Za podmínky noční návštěvy. Abych se nemusel dívat.